

Zpravodaj

Česká zemědělská univerzita v Praze

č. 2 – listopad 2006

- OSLAVY VÝROČÍ
- KONFERENCE ECHAE
- MÁLO VYSOKOŠKOLÁKŮ?
- AKTUALITY

Opět začíná nový akademický rok. Období, kdy studenti všech ročníků zaplňují přednáškové sály a učebny a v univerzitním areálu začíná intenzivní mladý studentský život. Pro učitele i pro studenty je to začátek další etapy vzdělávacího procesu – pro některé studenty vzrušující začátek, pro jiné pokračování na cestě k univerzitnímu diplomu.

Studentům zapsaným do vyšších ročníků začíná opět práce důvěrně známá z předchozích ročníků – návštěvy přednášek, cvičení a seminářů, projekty, studium odborné literatury, příprava na průběžné testování vědomostí a získaných znalostí. Velmi rychle proběhne výuka v zimním semestru a nastane maratón zkouškového období.

Pro studenty zapsané do prvních ročníků začal nový život v prostředí vysokoškolského studia. Nyní, v prvních týdnech pobytu na univerzitě, intenzivně prožívají své první setkání s vysokoškolským studiem, které se tak zásadním způsobem odlišuje od studia na středních školách. Seznámili se již se spolužáky, poznali některé učitele, rozlehly univerzitní areál se jim pomalu stává druhým domovem.

Uplynou dva semestry, někteří studenti ukončí studium a odejdou do života, jiní opět nastoupí do prvních ročníků. I když se takový cyklus v každém roce opakuje, nový akademický rok je vždy jedinečný a neopakovatelný svou atmosférou. Studenti, které jsme důvěrně znali z nižších ročníků, se po prázdninách vracejí na univerzitu dospělejší, zralější a zodpovědnější. A noví studenti zase naplňují přednáškové sály a univerzitní areál novými tvářemi a svým mládím.

Česká zemědělská univerzita v Praze patří mezi „kamenné“ a uznávané univerzity v České republice i v zahraničí. Do studia je zapsáno kolem 17 000 posluchačů – podle počtu studentů tak zaujímá univerzita čtvrté místo mezi pražskými a osmé mezi českými univerzitami. Její fakulty a instituty nabízejí univerzitní vzdělání ve 140 akreditovaných bakalářských a magisterských studijních oborech a absolventi magisterských oborů mohou dále pokračovat ve studiu v doktorských studijních programech. Vedle prezenčního studia organizuje univerzita i kombinované studium v 15 střediscích distančního vzdělávání mimo Prahu. Na univerzitě jsou organizovány i různé formy celoživotního vzdělávání, kurzy a školení, včetně přípravy učitelů středních odborných škol.

Ve slově univerzita jsou skryty významy latinských slov: universalis – obecný/všeobecný, universitas rerum – celý svět, universus – veškeren, universum – vesmír. Tato slova vyjadřují i poslání, které naše univerzita naplňuje v procesu vzdělávání, které je komplexní, systémové a založené na znalostech. Naši absolventi mají dobré teoretické základy, dobrou znalost technologií a nezbytné poznatky z praxe, což jim umožní samostatně a tvořivě se uplatnit i ve zcela nových, dosud neznámých povoláních a funkcích v budoucích zaměstnáních doma i v zahraničí.

Přívlastek „Česká“ v názvu univerzity nás zavazuje být jedním z center vzdělanosti českého národa a k udržování a rozvíjení jeho tradic v globalizovaném světě. Ve funkci rektora jsem navštívil mnoho zemí a mohu potvrdit, že Česká republika je dnes uznávanou a respektovanou zemí. Toto hodnocení si udržíme, když budeme produkovat kvalitní vědeckou práci a kvalitní vzdělávání i pro studenty z cizích zemí.

Máme dobré podmínky pro další rozvoj a úspěch na trhu vzdělávání v Evropě: kvalifikované a zkušené pedagogy a vědecké pracovníky na katedrách, technické vybavení srovnatelné s vyspělými západními univerzitami, krásný areál. Věřím, že společně tyto zdroje využijeme k prospěchu naší univerzity a rozvoji vzdělanosti v evropském prostoru.

*Prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.,
rektor*

Zpravodaj
Česká zemědělská univerzita v Praze
č. 2 – listopad 2006

Vydává:
Česká zemědělská univerzita v Praze
MK ČR E 14963

Řídí redakční rada ve složení:

doc. Ing. Miroslav Bechyně, DrSc., prof. Ing. Vladimír Brabenec, CSc., PhDr. Radmila Dyrťová, CSc., Mgr. Lucie Janíková, Mgr. Eva Kalová, doc. Ing. Ivana Langrová, CSc., Ing. Daniel Novák, CSc., Alena Pyšvejcová, prof. Ing. Ivan Roček, CSc., doc. Ing. Adolf Rybka, CSc., Monika Urbanová, prof. Ing. Zdena Wittlingerová, CSc., Ing. Lukáš Zita, doc. Ing. Roman Zuzák, Ph. D.

Odpovědný redaktor:

Ing. Petra Vaňatová

Grafické zpracování a produkce:

Distribuce:

Studijní a informační centrum ČZU v Praze
Neprodejné!

Uvedené příspěvky nejsou obsahově upravovány a nevyjadřují vždy názory redakce a vedení školy.

Náměty, příspěvky a připomínky zasílejte na adresu:

Profi Press, s. r. o.
Drtinova 8
150 00 Praha 5
tel.: 227 018 202, 724 311 082
e-mail: petra.vanatova@quick.cz

Foto na titulní a zadní straně:

Nová budova PEF

Žádáme studenty a zaměstnance jednotlivých fakult a pracovišť, aby své příspěvky do Zpravodaje ČZU v Praze podávali prostřednictvím příslušného zástupce v redakční radě Zpravodaje.

Redakční rada Zpravodaje

Česká zemědělská univerzita v Praze oslavila 100 let své historie

V souvislosti s významným výročím připravily jednotlivé fakulty a instituty celou řadu vědeckých, pedagogických a společenských akcí, které probíhaly během celého roku.

Byla vydána tematická publikace o historii zemědělského vzdělávání a zemědělského školství „100 let historie zemědělské univerzity v Praze“, ve které jsme si připomněli významná data – v roce 1906 zřízení Zemědělského oddělení při České vysoké škole technické, 1920 vznik Vysoké školy zemědělské a lesního inženýrství, v roce 1952 vládním nařízením č. 30 ze dne 8. července zřízení Vysoké školy zemědělské v Praze a Fakulty lesnické Českého vysokého učení technického v Praze, 1995 transformací VŠZ na Českou zemědělskou univerzitu v Praze. Znovu ožila jména starých učitelů a profesorů – Jan Baptista Lambl, Julius Stoklasa, Jan Vladimír Hráský, Vladislav Brdlík.

O dynamickém rozvoji univerzity vypovídají počty absolventů v jednotlivých letech – v roce 1952 to bylo 81 absolventů, v roce 1995 už 573 absolventů a v roce 2005 téměř trojnásobek – 1624 absolventů. Z původních 26 kateder má dnešní univerzita 59 kateder, výzkumných stanic a středisek. Výuka probíhá v 52 bakalářských, 73 magisterských a 27 doktorských oborech.

Ve školním roce 1907/1908 studovalo na zemědělském odboru 105 studentů, v akademickém roce 2006/2007 je zapsáno 17 659 studentů.

V mimořádném čísle Zpravodaje ČZU byla zveřejněna galerie rektorů

prof. Dr. Ing. Vladimír Kosil, DrSc.	1952 – 1960,
akademik Karel Kudrna, DrSc.	1960 – 1966,
prof. Dr. Ing. Emil Kunz, DrSc.	1966 – 1970,
prof. Ing. Ctibor Ledl, DrSc., dr. h. c.	1970 – 1985,
prof. Ing. Josef Červenka, CSc.	1985 – 1990,
prof. Ing. Jiří Petr, DrSc., dr. h. c.	1990 – 1994,
prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.	1994 – 2000,
prof. Ing. Josef Kozák, DrSc., dr. h. c.	2000 – 2003,
prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.	2003 – dosud,

galerie děkanů a profesorů jednotlivých fakult – od roku 1952 působil na Provozně ekonomické fakultě 11 děkanů a 36 profesorů, od roku 1950 na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů bylo ve funkci 12 děkanů – od roku 1906 celkem 115 profesorů, Technická fakulta měla 11 děkanů a 36 profesorů, Fakulta lesnická a environmentální devět děkanů a ředitelů výzkumných lesnických ústavů a 54 profesorů, Institut tropů a subtropů osm ředitelů s 11 profesory.

Součástí oslav bylo v první polovině září *setkání absolventů* fakult a Institutu tropů a subtropů s dopoledním slavnostním programem v aule, odpolední prohlídkou areálu a setkáním jednotlivých ročníků a večerním společenským programem. Pro účastníky byly připraveny upomínkové předměty, každá fakulta zpracovala almanach svých absolventů. Zejména starší absolventi, kteří svá studia končili ještě v budově v Dejvicích, ocenili krásný, nově rekonstruovaný suchdolský areál. Setkání se zúčastnily téměř tři tisíce absolventů naší univerzity, hodnocení z řad účastníků bylo velmi příznivé.

Nejstarším účastníkem setkání absolventů Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů byl Ing. Čestmír Rous, který absolvoval v roce 1945.

Vyvrcholením oslav bylo *slavnostní zasedání Vědecké rady ČZU v Praze* spolu se slavnostním zasedáním akademické obce, které se

konalo 12. září 2006 v aule univerzity. Pozvání na slavnostní zasedání Vědecké rady ČZU přijala ministryně zemědělství České republiky MVDr. Milena Vicensová, prezident Agrární komory ČR Ing. Jan Veleba. Zúčastnili se rektorů a zástupci univerzit ELLS (Euroleague for Life Sciences), rektorů partnerských zahraničních univerzit, rektorů univerzit a vysokých škol České republiky, zástupci Ministerstva zemědělství ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstva životního prostředí ČR, Akademie věd ČR, starosta městské části Prahy 6, starosta Suchdola, ředitelé a pracovníci výzkumných ústavů, členové vědeckých rad a akademických senátů jednotlivých fakult a další hosté, kteří zaplnili aulu do posledního místa.

Úvodní projev přednesl rektor České zemědělské univerzity v Praze, prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Ve svém projevu mimo jiné uvedl: „... trajektorie vývoje naší univerzity je zdobena řadou vynikajících pedagogů a vědců, profesorů a docentů, vědeckých pracovníků, ale i řadou technických a administrativních pracovníků. Všem patří poděkování za jejich práci ve prospěch rozvoje našeho vysokého učení. Toto poděkování patří i všem pracovníkům ostatních univerzit, českých i zahraničních, kteří přispěli formou spolupráce ke zvýšení pedagogické a vědecko-výzkumné činnosti naší univerzity.“

„Při výchově mladé generace, ale i ve vědecko-výzkumné činnosti jsme si vědomi pravdivosti známého rčení, že jedinou konstantou naší doby je změna. Vždyť člověku je dáno do vínku, že touha po poznání ho nutí nepřehlížet ke změnám s trpností nehybného kamene, ale naopak tyto změny a vývoj analyzovat, předvídat, projektovat a realizovat. Do tohoto procesu se vědomě i nevědomě zapojuje každý z nás a mělo by být povinností každého vědce i pedagoga, aby se do něho zapojil ze všech svých sil a s nejčistším vědomím. O tom, jak se to daří našim pracovníkům, jsme se přesvědčili prostřednictvím třech zahraničních evaluací v letech 1992 až 1993, 1998 – 1999 a 2005 – 2006. Na jejich základě byla naše univerzita v loňském roce zařazena do tzv. euroligy, společenství šesti prestižních evropských univerzit orientovaných do oblasti zemědělských a přírodních věd. Naší snahou je v tomto duchu připravovat přibližně 16 000 letos zapsaných studentů na bakalářské, magisterské a doktorské úrovni a to nejen do oblasti zemědělské a lesní prvovýroby, ale do celé sféry potravinových řetězců, kvality potravin, ochrany životního prostředí, ekologie, rozvoje venkova, krajinného inženýrství, zahradní architektury, ekonomiky a řízení podnikatelských subjektů, servisních a poradenských organizací v agrárním prostoru.“

„... naše univerzita má 12 středisek celoživotního a kombinované formy vzdělávání, které nabízíme i těm, kteří např. z důvodu podnikání, ekonomických a dalších příčin nemohou absolvovat studium prezenční formou. Týká se to i orientace do zahraničí, kde prostřednictvím Institutu tropů a subtropů máme deset vzdělávacích a výzkumných pracovišť, a to od Peru, Bolívie, Angoly, Namibie, Jihoafrické republiky, Indonésie, Uzbekistánu, Moldávie, Mongolska až po Vietnam. Jedná se i o propojení s praxí prostřednictvím celé řady výzkumných stanic a dvou školních podniků, z nichž Školní lesní podnik v Kostelci jsme obdrželi jako dar od prezidenta Masaryka v r. 1935 a Školní zemědělský podnik v Lánech od kancláře prezidenta Československé republiky v r. 1960. V těchto podnicích s 8000 ha lesa, 3500 ha orné půdy, arboretum, šlechtitelskými stanicemi a dalšími výzkumnými pracovišti nacházíme zázemí pro výzkumnou činnost.“

Na závěr projevu rektor definoval poslání naší univerzity: „Být prestižní evropskou vzdělávací, vědecko-výzkumnou a poradenskou institucí, rozvíjet osobnost pedagogů, studentů, vědecko-výzkumných a administrativních pracovníků, plnit funkci oponenta a konzultanta a to nejen v agrárním prostoru a nejen v České republice“.

Ministryně zemědělství České republiky MVDr. Milena Vicenová ve svém projevu pronesla: „... Česká zemědělská univerzita slaví stoleté výročí. Připomíná zralou dámu, kterou šlechtí prestiž a mezinárodní uznání“. Ministryně ocenila vědecké úspěchy a pedagogický přínos rektora ČZU v Praze zlatou medailí České akademie zemědělských věd.

Pozdravný projev pronesl předseda České konference rektorů prof. Ing. Petr Sába, CSc., rektor Českého vysokého učení technického prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., rektor Universität für Bodenkultur Wien prof. Dr. Hubert Dürrstein, který předal ocenění

rektorovi ČZU, rektor Slovenské poľnohospodárske univerzity v Nitre prof. Ing. Mikuláš Látečka, Ph.D., rektor Stavropolské zemědělské univerzity prof. Vladimír Ivanovič Trukhachev a ředitel odboru vysokých škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ing. Josef Beneš, CSc.

Slavnostní okamžiky zasedání umocnil koncert Zelenkova kvarteta, které předneslo vybrané věty smyčcového kvartetu č. 26 Wolfganga Amadea Mozarta.

V závěru slavnostního zasedání předal profesor Hron ocenění ČZU v Praze: Vyznamenání – bohyně úrody Ops jako ocenění dlouhodobé spolupráce – bylo uděleno zahraničním a českým univerzitám, ministerstvům, akademiím, výzkumným ústavům a akademickým pracovníkům ČZU v Praze. Pamětní medaile u příležitosti stého výročí zemědělské univerzity v Praze byla udělena rektorům partnerských univerzit ELLS, rektorům českých univerzit, předsedům akademií, ředitelům výzkumných ústavů, pedagogům a spolupracovníkům fakult, ITS a IVP.

Součástí oslav bylo i slavnostní otevření *Centra ekonomicko-manážerských studií*, ve kterém Provozně ekonomická fakulta získala nových 12 seminářních místností, čítárnu, prostory pro archiv, 57 pracoven a dva přednáškové sály.

Další fotografie nové budovy PEF jsou uveřejněny na předposlední straně Zpravodaje.

Slavnostní atmosféra zcela zaplněné auly přivítala i účastníky odpoledního *slavnostního zasedání akademické obce*.

Úvodní projev pronesl rektor ČZU prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c., s pozdravným projevem vystoupil emeritní rektor prof. Ing. Jiří Petr, DrSc., dr. h. c., děkan FAPPZ prof. Ing. Josef Kozák, DrSc., dr. h. c., děkan PEF prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc., děkan FLE prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc., děkan TF prof. Ing. Jiří Klíma, CSc., ředitel ITS prof. Ing. Bohumil Havrland, CSc.

Zelenkovo kvarteto předneslo dvě věty Amerického kvartetu Antonína Dvořáka.

Jako ocenění dlouholeté spolupráce předal rektor ČZU v Praze vyznamenání – bohyně úrody Ops emeritním rektorům prof. Ing. Jiřímu Petrovi, DrSc., dr. h. c. a prof. Ing. Josefu Kozákovi, DrSc., dr. h. c. a významným zahraničním hostům.

Ocenění zasloužilým pracovníkům univerzity – pamětní medaile u příležitosti stého výročí zemědělské univerzity v Praze a pamětní list s pamětní mincí za dlouholetou práci pro univerzitu – byla předána v další části programu na jednotlivých fakultách a Institutu tropů a subtropů.

Na závěr cituji slova rektora naší univerzity, kterými uvedl sborník se seznamy oceněných pracovníků: „... Dnes patří Česká zemědělská univerzita v Praze mezi nejlepší univerzity v České republice a právem je uznávána jako kvalitní vzdělávací instituce i v zahraničí.“

„... Jak dlouhý by byl seznam jmen pracovníků, kteří se o to zasloužili? Kdo má největší zásluhu na rozvoji univerzity? Jsou to profesori a docenti? Nebo vědečtí a technicko-administrativní pracovníci? Nelze jmenovat jednu osobu, ba dokonce ani skupinu osob. I práce vynikajícího vědce či pedagoga by bez podpory a pomoci dalších pracovníků nepřinášela výsledky — tvořivé a příjemné univerzitní prostředí je dílem všech zaměstnanců. Vážím si proto jejich práce a děkuji jim za jejich pracovní úsilí.“

*Prof. Ing. Jiří Balík, CSc.,
prorektor pro školní podniky a styk s odbornou veřejností*

8. ECHAE konference 2006

The Public and the Agriculture and Forestry Industries

The role of higher education in questioning assumptions and matching expectations

V roce 1992 iniciovala Zemědělská univerzita ve Wageningenu (Nizozemsko) úspěšnou sérii konferencí zaměřených na terciární zemědělské vzdělávání, rozvoj venkovského prostoru a další doprovodná témata. Celkem již bylo uspořádáno sedm takových konferencí na sedmi různých evropských univerzitách. V pořadí 8. ECHAE (European Conferences on Higher Agricultural Education) konference se ve dnech 13. – 16. září 2006 za podpory Ministerstva zemědělství ČR a evropské organizace ICA (Interuniversity Consortium for Agricultural and Related Sciences in Europe) uskutečnila v rámci oslav na České zemědělské univerzitě v Praze. Ústředním tématem konference byl vztah veřejnosti k zemědělství, lesnictví a navazujícím odvětvím národního hospodářství a úloha vzdělávacích institucí ve formování tohoto vztahu.

Témata předcházejících ECHAE konferencí:

1992 Wageningen Agricultural University, Netherlands Changes in Agriculture and Environment: a Challenge for Higher Education.
1994 Gödöllő University of Agricultural Sciences, Hungary Managing Change in the Food Chain and Environment: the Role of Higher Agricultural Education.
1996 Agropolis, Montpellier, France Biodiversity, an issue in Higher Education.
1998 Timiryazev Agricultural Academy, Moscow, Russia Society's Expectations of European Agriculture: the Catalytic Role of Agricultural Education.
2000 Seale-Hayne Faculty of the University of Plymouth, United Kingdom From Production Agriculture to Rural Development: Challenges for Higher Agricultural Education in the New Millennium.
2002 Heraklion, Technological Education Institute of Crete, Greece Harmonization in European Higher Agricultural Education: Dream or Nightmare?
2004 Copenhagen, Denmark, the Royal Veterinary and Agricultural University Rethinking higher education in the food chain and environment: Profiling graduates of the future.

Očekávání veřejnosti vůči zemědělství a navazujícím odvětvím nezahrnuje pouze požadavek produkce dostatečného množství a kvality potravin, ale také požadavky na neznečištěné životní prostředí, uchování biodiverzity a významných přírodních lokalit a na utváření krajiny využitelné pro rekreační účely. Obecným zájmem veřejnosti je udržitelný rozvoj zemědělského hospodářství.

Úkolem zemědělského sektoru však není pouze tyto požadavky, očekávání a názory veřejnosti znát, ale také se podílet na jejich racionalizaci. Z této skutečnosti vyplývá odpovědnost institucí terciárního zemědělského vzdělávání vybavit své absolventy schopností oslovovat veřejnost a formovat její pohled na venkovský prostor, což předpokládá chápání venkovského prostoru jako systému zahrnujícího přírodní i společenské vědy a hluboké porozumění procesům vedoucím ke vzniku, chápání a realizaci společenských rozhodnutí.

Osmá ECHAE konference byla proto pořádána s cílem seznámit účastníky v plenárním jednání se současnými postupy a praktikami používanými k formování vztahu veřejnosti a zemědělských odvětví, podrobit tyto postupy zkoumání a kritické analýze a následně v paralelních sekcích umožnit účastníkům vzájemně si předat zkušenosti týkající se výukových a vzdělávacích aktivit, jež vybavují absolventy výše zmíněnými schopnostmi a dovednostmi.

V plenárním zasedání vystoupilo sedm řečníků z různých evropských univerzit, ale zastoupena byla i podnikatelská sféra,

což obohatilo posluchače o nové pohledy. Účastníci konference měli pak dostatek prostoru pro diskuse k hlavním referátům ve čtvrtedních odpoledních workshopech. Pátek byl věnován příspěvkům v paralelních sekcích – bylo předneseno 34 příspěvků v šesti sekcích. Součástí konference byla také v sobotu tematicky orientovaná exkurze do Školního lesního podniku v Kostelci nad Černými lesy. Celkem se konference zúčastnilo 112 delegátů z 23 různých zemí (včetně 5 mimo prostor EU: Brazílie, Indie, Rusko, Spojené státy americké, Turecko). Všichni delegáti měli možnost zúčastnit se také bohatého kulturního doprovodného programu.

Dle ohlasu se Česká zemědělská univerzita v Praze svého úkolu zhostila velmi dobře a uspořádala konferenci, kterou lze nyní označit za úspěšnou. Sborník příspěvků z konference bude vytištěn v prosinci roku 2006, distribuci zajistí Institut vzdělávání a poradenství ČZU. Na závěr snad ještě poslední informace: Předpokládaným organizátorem 9. ECHAE konference v roce 2008 je University of Lleida ve Španělsku.

*Ing. Petra Žáková,
Institut vzdělávání a poradenství*

Máme opravdu takový nedostatek vysokoškolsky vzdělané populace?

Veřejnost je neustále informována o „katastrofálním“ nedostatku vysokoškolsky vzdělané populace v České republice a ministerstvo školství doplňuje síť soukromých vysokých škol stále novými subjekty. V nejbližších letech se současný počet 39 soukromých vysokých škol může zvýšit až na dvojnásobek.

Z šetření ČSÚ lze zjistit, že se počet studujících na vysokých školách v České republice zvyšuje: v roce 1995 bylo na vysokých školách zapsáno 11% populace, letos je to už téměř 25%. I přes tento nárůst vykazují statistiky OECD a UNESCO podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v České republice velmi nízký.

Jaká je situace a jaké jsou tendence ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva České republiky a jaký podíl na ní zaujímají vysoké školy? Zde jsou základní údaje roku 2005:

Délka vzdělání populace se prodlužuje:

1999	2005	2010 – odhad
15,5 roku	16,3 roku	18,1 roku

Základní a střední vzdělání absolvovalo 93 % obyvatelstva, z toho třetina populace absolvovala vysokou školu; pokud ale odečteme absolventy vysokých škol v seniorském věku, dostáváme se k často uváděnému číslu 12 % aktivně působících absolventů vysokých škol v produktivním věku.

Typ vzdělání	Věková kategorie	% populace
Základní	celá populace	28
Středoškolské	celá populace	33
Vysokoškolské	populace 18 – 35 let	12
	senioři nad 55 let (v Praze)	20

V současné době se podle statistik projevuje mírný úbytek studentů. V tradičních vysokoškolských městech Praha a Brno klesl počet studentů o 3,5 %; zvýšil se počet studentů v Ostravě, Olomouci, Liberci, Českých Budějovicích, Pardubicích a v Ústí nad Labem. V Praze ale stále studuje 40,4 % z celkového počtu vysokoškolských studentů.

V roce 2006 je u nás registrováno 103 vysokých škol:

	VŠ	Fakulty	Studenti (zaokrouhlo)
Veřejné	24	117	259 000
Soukromé	39	0	20 500
Státní	2	3	4 000
Celkem	103	123	283 500

Ve výdajích na vysoké školství je Česká republika relativně velkorysá v porovnání s ostatními východními státy; ve srovnání s Dánskem a Švédskem je to ale už horší (výdaje jsou uvedeny v PPS¹):

Rozpaky působí statistiky OECD a UNESCO, ve kterých se uvádějí počty občanů s vysokoškolským diplomem. Česká republika zde patří mezi státy s nej-

Stát	1000 PPS
Česká republika	5,1
Slovensko	4,0
Maďarsko	4,3
Polsko	4,1
Slovensko	6,2
EU-25	8,0
EU-15	8,2
Dánsko	13,7
Finsko	10,1
Německo	9,8
Rakousko	10,4
Španělsko	7,0
Švédsko	13,8

nižším počtem vysokoškoláků v mladé a střední populaci i v počtu studentů zapsaných na univerzitách. Méně jich je na Slovensku, v Itálii a Portugalsku, z původních východních států je nejvíce vysokoškoláků v Litvě:

Stát	Podíl VŠ v populaci 25 – 35 let
Kanada	50
Irsko	48
Japonsko	47
USA	40
Litva	45
Švédsko, Belgie	36
Francie, Austrálie	35
Dánsko, Island	28
Švýcarsko	27
Řecko, Lucembursko	25
Francie	16
Rakousko, Polsko	15
Velká Británie, Maďarsko	14
Česká republika	12
Slovensko, Itálie, Portugalsko	11
Turecko	10

V počtu vysokoškolsky vzdělaných občanů zaujímá Česká republika – podle evropských statistik – poslední místa mezi státy Evropské unie.

Základní strategický dokument MŠMT „Bílá kniha“ předpokládá až 55 % vysokoškolsky vzdělané populace už v roce 2010.

V českém vzdělávání je mnoho pozitivních rysů, a to i ve srovnání se zeměmi Evropské unie. Česká republika má rozvinutá předškolní zařízení, která jsou dobrým základem vzdělávání. Navštěvuje je vyšší počet dětí než je průměr zemí EU. Síť základních škol umožňuje odpovídající dostupnost počátečního vzdělávání. U středních škol je síť až nadměrně hustá, a to až na úkor efektivnosti, která se řeší též prostřednictvím optimalizace sítě. Střední vzdělání získává u nás srovnatelný podíl mládeže. Při řízení disponují školy potřebnými pravomocemi. O výsledcích studia, obsahu, organizaci a metodách vzdělávání svědčí skutečnost, že naši žáci a studenti obstojí dobře v mezinárodních soutěžích.

Máme však opravdu takový nedostatek vysokoškolsky vzdělané populace?

V rozhovoru pro „Učitelství zpravodaj“ (ze dne 1. září 2006) kritizuje český prezident prof. Václav Klaus neuvážený nárůst počtu studentů na českých vysokých školách. Z jeho odpovědí na položené otázky cituji např.

„Situace v přijímání na vysoké školy se podle mého názoru nezlepšuje. To tvrdit je naprostá mystifikace. „Pouze“ se přijímá více a více studentů, což samo o sobě žádným zlepšováním není. Z jiného pohledu – a já od něj nejsem daleko – se naopak jedná o snižování kvality studia. Situace se zlepší jen a jedině tehdy, přestane-li být plátcem studia třetí subjekt, to znamená stát.“

Na otázku, zda potřeba více vzdělaných lidí je vyvolána nároky doby, prezident potom odpovídá:

„Tady musím nesouhlasit se samotnou otázkou. Fráze, které tam znějí, nemohu přijmout, i když by asi výklad mého postoje vyžadoval dlouhý text a ne několik vět. Nemohu přijmout termín „potřeba více vzdělaných lidí“. To jsem často slyšel za socialismu, ale dnes tento výrok nemá zaznít. Či je to potřeba? Těch lidí samotných nebo někoho jiného? Není to náhodou kvazipotřeba školského establishmentu? Stejně nepochopitelný je termín „nároky doby“. Doba nemá žádné nároky. Toto uřeknutí nebo přeřeknutí se pro mne znamená prozrazení úplně jiného světového názoru, věřím, že už pozapomenutého. Mimochodem, ani s těmi

„nároky trhu práce“, resp. s poptávkou po práci to není tak jednoduché. Není pravda, že v současnosti vzniká poptávka jen po práci s vyšším vzděláním. Celé drama současné Francie je jen a jediné o tom, že Francouzi nechtěli vykonávat málo kvalifikované práce a místo toho si „pozvali“ domů imigranty ze severní Afriky. Struktura práce se – obrovským rozvojem sektoru služeb – vůbec nevychýlila směrem k více kvalifikované práci. Kdy už si to konečně přiznáme?“

Máme skutečně málo vysokoškolsky vzdělaných absolventů? V diskusích na toto téma se obvykle zaměňují slova terciální a vysokoškolské vzdělání, což vede k omylům. Když se podíváme na mezinárodní srovnávací statistiky, zjistíme, že jsou naplňovány odlišnými údaji.

V České republice statisticky vykazujeme pouze vysokoškolačky, kteří studium ukončili. V zahraničí se vykazují absolventi nejkratších forem a délky studia, včetně studia ve volném čase, v krátkých několikaměsíčních (například jazykových) kurzech, tedy jakéhokoliv studium po maturitě. V zahraničí vykazují i ty studenty, kteří mají třeba jen základní vzdělání, ale absolvují rekvalifikační kurs, jenž je pořádán vysokou školou, jsou uváděni ti, kteří se na školu pouze přihlásili, ale nedokončili studium.

V zemích, kde se obecně studenti naučí na středních školách málo, nebo se nenaučí dostatečně, prestižní univerzity poskytují přípravné kursy, na kterých se tito studenti zdržují libovolně dlouho – od několika měsíců do dvou let, podle potřeby. K začátku školního roku jsou však zapsáni jako studenti na univerzitách, tedy vysokoškoláci – a není jich málo.

Mezi absolventy vysokých škol jsou také zahrnováni studenti tzv. otevřených univerzit. Tyto školy většinou nevyžadují pro přijetí žádné předchozí zkoušky, natož maturitu. Tak například ve Velké Británii může na této škole studovat každý, kdo dovršil 21 let a má britskou státní příslušnost. Diplom je ekvivalentní řádnému univerzitnímu diplomu; takových studentů vykazuje Velká Británie asi 100 tisíc.

V zahraničí se do statistik také zahrnuje studium „part-time“. U nás se tento termín nesprávně překládá jako stádium při zaměstnání, ale ve skutečnosti je to jen studium několika vybraných předmětů. Ve většině zemí však studium celého kurikula pro starší studenty jako ekvivalent našeho studia při zaměstnání vůbec neexistuje. A to nejen ve většině anglofonních zemí, ale ani například ve Švédsku.

V zahraničí se tak vykazují studia vybraných předmětů jako studium vysokoškolské. Absolventi středních škol si tak zvyšují kvalifikaci, mladé maminky s dětmi, finančně zabezpečené, chodí na přednášky malířství, student strojírenství je zapsán na přednášky z architektury jen proto, že ho to zajímá, a podobně. Studenti z těchto jednotlivých předmětů často ani nedělají zkoušky, ovšem mezi zapsanými studenty figurují. U nás statisticky vykazujeme pouze studenty řádného studia.

Některé země, například Austrálie a Nový Zéland, donedávna vykazovaly studenty odborných dělnických profesí na terciární úrovni jen proto, že vzdělání organizovala kolej. Pro ilustraci – Velká Británie a celé Spojené království vykazují budoucí zdravotní sestry rovněž na terciární úrovni, i když podmínkou pro přijetí je ukončení pouze takzvané nižší střední školy, čili – u nás – školy základní. Aby však budoucí sestřičky nevstupovaly na kolej příliš mladé, musí být alespoň o dva roky starší. Vyskytují se tedy administrativně na terciární úrovni, ačkoli za sebou nemusejí mít absolvovanou střední školu.

Takzvané neuniverzitní školy připravují kosmetičky, opraváře aut, instalatéry, opraváře televizorů – tito všichni se vyučí (po absolvování nebo i neabsolvování střední školy) v kratším kursu, kde se již, na rozdíl od našich SŠ, neučí historii či jiné všeobecně vzdělávací předměty, ale pouze se připravují pro praktické povolání.

Průzkum vzdělávacích programů na terciární úrovni, organizovaný organizací OECD a UNESCO (EUDISED 1996, 2001) udává, že v USA, Británii, Švýcarsku, Belgii, Kanadě, Dánsku, Maďarsku, Norsku a v SRN lze získat vysokoškolský diplom za pouhý jeden rok univerzitního studia. V Austrálii a na Novém Zélandu lze získat diplom po deseti letech předchozího studia na primárním a nižším středním školství. Stejně tak je tomu v Bangladéši či v Nepálu².

Mezinárodní organizace si začínají být vědomy těchto nesrovnalostí a navrhuji revizi mezinárodní klasifikace vzdělávání, ve které by se uváděl předchozí stupeň vzdělání, rozsah vzdělání a věk. Jak bylo uvedeno výše (kapitola o evropské dimenzi vzdělávání), toto doporučení nelze nařídít, pouze doporučit³.

Pokud bychom aplikovali na tyto země naši metodiku statistické evidence absolventů vysokoškolského studia, počty vysokoškoláků v těchto zemích se dramaticky sníží. Podle vyjádření UNESCO totiž podíl studujících na terciární úrovni v anglofonních zemích stoupá v posledních letech tak výrazně, že není možné, aby všichni zde zapsaní studenti získávali v terciárnímu stupni odpovídající kvalitní vzdělání.

Na české vysoké školství se tedy musíme dívat jinou optikou, než jaká bývá předkládána mnohými školskými experty. Nemusí být pravda, že Česká republika ve školství dohání svět. Naopak – v mnoha směrech jsme o krok vpředu.

Veškeré statistiky, OECD a UNESCO rozděluji absolventy na studenty „univerzit a ekvivalentních institucí“ a na studenty ostatních „neuniverzitních forem studia“. Potom je ale vysokoškolský student vykazovaný v západních zemích jen asi z 50 % klasickým studentem univerzity v našem slova smyslu. Na takzvaných neuniverzitních vysokých školách, které mají většinou regionální charakter, se totiž studuje v kratším, zpravidla dvouletém, ale i třeba jen několikaměsíčním studiu. Jelikož však má student za sebou celé nebo částečně absolvované střední vzdělání, eviduje se administrativně mezi studenty terciární úrovně. Jedná se však o obory, jejichž studium lze u nás a ve střední Evropě většinou absolvovat již na úrovni střední. Neuniverzitní vysoké školy v západní Evropě nejsou tedy nezbytně podobné našim vysokým školám, ale jsou to školy nabízející profesní přípravu. Školy těchto typů připravují přímo pro výkon praktického povolání, které se u nás ale studuje na středních odborných učilištích a které tedy nemají s vysokoškolským vzděláváním nic společného.

Porovnáváme-li statistiky zemí OECD o zapsaných studentech se statistikami o absolventech (jsou publikovány jen zřídka), jsou počty studujících značně vysoké, zatímco podíly absolventů nikoli. Rozdíl je obrovský. Je dobře se nad tím zamyslet – už třeba jen proto, že téměř denně čteme, že bychom měli tyto země dohnat.

Je tedy skutečně počet mladých lidí na vysokých školách v ČR v porovnání s vyspělými zeměmi skoro nejnižší? Víme-li, jaké údaje se za mezinárodními statistikami skrývají, údaje pro ČR již nejsou tak nelichotivé a s hodnocením prezidenta prof. Václava Klause je možné souhlasit.

Poznámky:

¹ PPS = Purchasing Power Standards. Parita kupního standardu je umělá referenční měnová jednotka na bázi eura, vycházející z průměru cen za všechny země EU.

² EUDISED (European Documentation and Information System in Education). Další údaje publikuje i EET (European Education Thesaurus, dříve pod názvem EUDISED Multilingual Thesaurus), nebo EUDISED pro Českou republiku. Národní agenturou se v roce 1991 stal Ústav pro informace ve vzdělávání. Shromažďuje a zpracovává data o výzkumech v oblasti pedagogiky, vzdělávání a školství v České republice a na jejich základě buduje národní databázi.

³ Vzdělávací soustavy členských států jsou rozmanité a spjaté s národními kulturními tradicemi. Základním cílem EU je dosáhnout cílů ve vzdělávání mladé generace i dospělých různými cestami a v různých organizačních formách. Proto nebylo vzdělávání zahrnuto do kompetencí Evropské unie, která však vyvíjí mnoho činností v oblasti vzdělávání, jejichž souhrn lze nazvat vzdělávací politikou. Některé z těchto činností jsou závazné, většina z nich má charakter iniciativ, které se opírají o konsensus dosažený mezi členskými státy. Není tedy výsledkem centralizace shora, ale odrazem dohodnuté spolupráce.

Prof. RNDr. Jaroslav Havlíček, CSc.,
prorektor pro pedagogickou činnost

Videokonference v rámci Euroleague for Life Sciences

Euroleague for Life Sciences (ELLS) či Euroliga pro vědy o životě je síť prestižních evropských univerzit, které spolupracují v oborech managementu přírodních zdrojů, zemědělských a lesnických věd, věd o kvalitě života, veterinárních a environmentálních věd.

Členy ELLS jsou v současné době tyto zakládající členské univerzity:

Královská veterinární a zemědělská univerzita (KVL), Kodaň, Dánsko,

Univerzita Hohenheim (UHOH), Stuttgart, Německo,

Švédská univerzita zemědělských věd (SLU), Uppsala, Švédsko,

Univerzita přírodních zdrojů a aplikovaných věd o životě (BOKU), Vídeň, Rakousko,

Univerzita Wageningen a Centrum pro výzkum (WUR), Wageningen, Nizozemsko,

a také dvě členské univerzity se statutem pozorovatelů (do 30. 10. 2007, potom plnoprávně):

Česká zemědělská univerzita v Praze (CUA), Česká republika,

Varšavská zemědělská univerzita (SGGW), Varšava, Polsko.

Prezidentem Euroligy je prof. Hans-Peter Liebig, Rektor Univerzity Hohenheim.

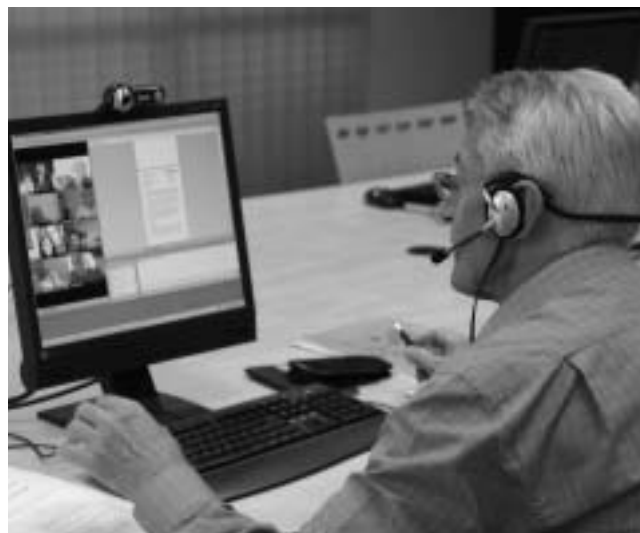
Cíle Euroligy

Euroliga je zaměřená na společné studijní programy, mobilitu studentů i učitelů, a na zajištění kvality (Quality Assurance). Společný výzkum je zatím řešen přes doktorské studijní programy. Výsledkem těchto aktivit jsou vysoce kvalifikovaní absolventi, kteří budou dobře připraveni na požadavky evropského i mezinárodního trhu. Navíc, prostřednictvím sdílení odborných znalostí a zdrojů, tato síť zvýší národní a mezinárodní pozici a potenciál všech partnerských univerzit, jako součást rozvoje a realizace svých studijních programů.

Konkrétním cílem Euroligy je:

- nabídnout studentům přídavnou hodnotu rozšířením existujících aktivit a vývojem nových společných programů v oboru životních věd,
- podpořit vysokou kvalitu vzdělání sdílením expertizy a zařízení,
- poskytnout transparentní a snadno přístupné informace o společných programech Euroligy,
- zvýšit studentskou mobilitu zjednodušením procesu studentských výměn.

V rámci aktivit Euroligy se agenda a vývoj společných programů projednávají prostřednictvím videokonferencí, při nichž účastníci zůstávají na svých domácích univerzitách. Účastníky těchto konferencí jsou členové exekutivy (Task Force) Euroligy, kterými jsou zpravidla prorektori pro mezinárodní vztahy. Je to velmi ekonomické, protože není nutné nikam cestovat. Tím se

ušetří čas i náklady. Vše, co je zapotřebí, je počítač, mikrofon, malá kamera – tzv. webcam, a vhodný software. Během tzv. desktop konferencí se všichni účastníci mohou vidět na jedné straně svých počítačových obrazovek, zatímco na druhé straně obrazovky je vidět agenda, o které se diskutuje.

Za technické podpory Studijního a informačního centra proběhly dosud dvě videokonference v rámci Desk-Top Task Force ELLS:

První proběhla 19. ledna 2006 odpoledne. SIC zde zajistilo i účast druhého účastníka videokonference prof. Waltera Wenzla z univerzity BOKU Vídeň. Za pomoci software CLICKtoMeet byla projednána rozsáhlá agenda, zahrnující schvalovací řízení společných studijních programů, letních škol a přidělení finančních prostředků organizátorům jednotlivých akcí.

Druhá videokonference za účasti sedmi členských univerzit se konala 27. září 2006 rovněž v odpoledních hodinách. Pomocí software Breeze byla projednána řada aktuálních organizačních záležitostí, včetně účasti na nadcházející výroční Konferenci Euroligy ve Varšavě (25. – 27. 10. 2006) a přidělení úkolů s touto konferencí souvisejících. Pro ČZU se zejména jedná o úkoly v oblasti ekologie hmyzu, environmentálních věd (hydrologické extrémy) a kvality potravin a bezpečnosti v potravinových řetězcích. Bylo také rozhodnuto o zahájení procesu evaluace členských univerzit, tzv. benchmarking v rámci Euroligy, což bude u nás organizačně řízeno oddělením mezinárodních vztahů (IRO ČZU).

Z hlediska technického zabezpečení měly obě akce hladký průběh díky podpoře pracovníků SIC.

*Prof. Ing. Pavel Kovář, DrSc.,
prorektor pro zahraniční styky,
Ing. Daniel Novák, CSc.,
SIC*

Study days na Univerzitě v Mariboru

Ve dnech 24. – 27. 8. 2006 se konalo mezinárodní setkání a konference Study days pořádané mezinárodní asociací **Enter network** – European Network of Learning and Teaching in Agriculture and Rural Development. Členy této organizace jsou vzdělávací instituce, pedagogická výzkumná pracoviště, ministerstva a další organizace zaměřené na zemědělské vzdělávání a rozvoj venkovského prostoru v Evropě i v mimoevropských zemích. V letošním roce se mezinárodní setkání Study days konalo na Univerzitě v Mariboru ve Slovinsku. Své zástupce na tuto akci vyslala například ENFA Toulouse, ENESAD Dijon, CEP Florac, Humboldtova Univerzita Berlín, Agrarpädagogische Akademie Vídeň, Stoas Dronten, IFAPA Cordoba, Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha aj. Konference v Mariboru pořádaná pod názvem The Sustainable Teacher, a Challenge for the Society

navázala na předešlé konference, které se konají pravidelně po dvou letech (2000 – Turku, 2002 – Dronten, 2004 – Olzstyn). Na závěr konání konference proběhly tajné volby do výboru této prestižní mezi-národní asociace. Do funkce prezidenta Enter byl znovu zvolen v pořadí na druhé volební období **prof. Ing. Milan Slavík, CSc.** – ředitel Institutu vzdělávání a poradenství ČZU v Praze. Gratulujeme.

*PhDr. Radmila Dyrtrtová, CSc.,
Institut vzdělávání a poradenství*

Česká zemědělská univerzita v Praze učí češtinu

Na České zemědělské univerzitě v Praze, katedře jazyků Provozně ekonomické fakulty, proběhl letos již popáté intenzivní kurz českého jazyka. Kurz, který začal 19. srpna a skončil 8. září 2006, byl určen zahraničním studentům z členských zemí EU, kteří získali stipendium na českých vysokých školách. Ačkoliv jejich studium bude probíhat v anglickém jazyce, cílem kurzu bylo získat základní konverzační znalosti, potřebné k pobytu v ČR. Výuka byla realizována v rozsahu šesti vyučovacích hodin denně, ve volném čase byl pro studenty připraven pestrý kulturní a poznávací program. Kurz byl pořádán pod záštitou a za finanční podpory Národní agentury (NA) Lužický seminář v rámci programu Sokrates-Erasmus.

„V letošním ročníku opět převýšila poptávka nabídku,“ sdělila PhDr. Mgr. Milena Dvořáková, MBA, vedoucí katedry jazyků a koordinátorka kurzu. „Mohli jsme přijmout jen 45 studentů, zemi, ze kterých přijeli, je opravdu hodně: Německo, Velká Británie, Francie, Itálie, Finsko, Švédsko, Španělsko, Portugalsko, Polsko, Litva, Maďarsko, Rakousko i Turecko jakožto kandidátská země EU. Výuka byla realizována na bázi anglického jazyka kvalifikovanými pedagogy z řad katedry jazyků. Studium bylo ukončeno ústním pohovorem a slavnostním předáním certifikátu za přítomnosti děkana a proděkana PEF. Jim, ostatně, i vedení celé univerzity patří dík za podporu této akce.“

Příjemné prostředí areálu univerzity, vzdálené jen půlhodinku od centra velkoměsta, umožnilo zajistit studentům nejen klidné

prostory pro výuku a přístup k internetu, ale i cenově dostupné ubytování a stravování. Ve volném čase mohli studenti využít sportovní areál ČZU. Pro studenty byl připraven také kulturní program, operní představení ve Státní opeře Praha, návštěva Státního hradu a zámku v Českém Krumlově, prohlídka Karlových Varů a Muzea Becherovka. O studenty pečoval tým pedagogů

a techniků katedry jazyků, nezbytným a oblíbeným pomocníkem je každoročně český student, tzv. spojka, který je studentům k dispozici nonstop.

*Jaroslava Krtková,
sekretariát katedry jazyků*

Nejen o kouření

Návštěvníci areálu naší univerzity se často pochvalně zmiňují o celkovém dojmu, jaký v nich komplex vysokého učení zanechal. Obdivují zejména skloubení umělých a přírodních prvků v jeden harmonický celek. Oceňují druhovou bohatost a pestrost stromů a keřů, označených pro poučení studentů i návštěvníků jmenovkami.

Dosažitelnost jednotlivých budov a učeben pozitivně vnímají zejména kolegové z jiných škol, a to i zahraničních. Námí jsou tyto skutečnosti přijímány již jako samozřejmost. Leckdy si při plnění každodenních povinností ani nestačíme uvědomit funkční přednosti a estetickou hodnotu areálu ČZU.

V této souvislosti se nám připomíná pojem humanizace přírody jako praktického zasahování do původních přírodních podmínek a vztahů. Cílevědomá lidská aktivita přetváří přírodu v průběhu historického procesu a vytváří kulturu jako kvalitativně novou skutečnost, která je nezbytným předpokladem rozvoje lidského rodu. Zároveň dnes stále více lidí chápe přírodu jako nenahraditelné bohatství nikoli pouhých surovin, ale zejména tvarů a krásy. V přírodě nacházíme inspiraci, je zdrojem nových myšlenek. Je to jakási pokladnice genetické moudrosti věků.

Na úrovni vzájemného působení člověka a přírody konečnou závisí kvalita života. Výslednicí dané interakce je i lidské zdraví, které chápeme jako stav tělesné, duševní a sociální pohody, který je výsledkem souladu ve vzájemném působení organismu a prostředí.

Každého člověka napadne čas od času otázka, zda žije zdravě. Zamýšlíme se nad způsobem a uspořádáním vlastního života. K tomu je třeba znát nebezpečné činitele ohrožující naše zdraví. Od dob Kolumba se významným faktorem a prostředkem „plíživé sebevraždy“ stalo kouření. Tento jev je sledován statistikami, které ukazují úmrtnost, invaliditu i národohospodářské škody. Mezi nemoci podmíněné kouřením patří postižení srdce a cév; celá čtvrtina těchto onemocnění je vyvolána kouřením. Významně je také postiženo zažívací ústrojí. Vředová choroba se u kuřáků vyskytuje dvakrát častěji než u nekuřá-

ků. Dochází také k onemocnění dýchacích cest a prokázány je i vliv na vznik rakoviny.

Zdraví je dnes považováno za prioritu v hodnotách lidské existence, právo na zdraví je chápáno jako jedno z lidských práv, stejně tak i zdravé životní prostředí. V těchto souvislostech je třeba přijímat i zákon č. 379/2005 Sb., označovaný v tisku jako „protikuřácký“; ve skutečnosti je zaměřen i na opatření k ochraně před škodami způsobenými alkoholem a jinými návykovými látkami.

Kuřáci si musí být vědomi, že škodí nejen sobě, ale také svému okolí. Již tato skutečnost by je měla vést k ohleduplnosti, které se často sami dovolávají. Metoda všeobecného zákazu kouření v areálu by se pravděpodobně minula účinkem, ale postupné omezování a „vytlačování“ kouření by se mělo setkat se souhlasem nejen nekuřáků. Případný argument kuřáků, že je to protiprávní omezování jejich osobní svobody, neobstojí. Svoboda kuřáků je oprávněně ohraničena svobodou nekuřáků a právo na zdravé životní prostředí mají ostatně všichni.

Nelze nesouhlasit i s kritickými pohledy, upozorňujícími na negativní jevy, které narušují celkový příznivý dojem z areálu naší univerzity. Dobře nemohou působit cestičky v zatrávněných plochách, hromádky psích exkrementů a pohozených nedopalků ... Také hloučky kouřících posluchačů a posluchaček před vchody do fakult vyvolávají rozpaky; lze přece předpokládat, že studenti znají důsledky kouření pro zdraví a také skutečnost, že kouření dávno není chápáno jako kladný znak síly osobnosti, ale jako její nedostatek, znak slabosti vůle ...

Příznivé pracovní a studijní prostředí, které nám všem areál poskytuje, je velkou hodnotou. Není jen nějakým sídlištěním ozeleněním, ale dílem zahradní architektury, ve kterém se podařilo mistrovsky skloubit budovy i komunikace se zelení, sloužící navíc i pedagogickým účelům. Neměli bychom usilovat o to, aby se náš univerzitní areál stal „areálem zdraví“?

Nová budova Provozně ekonomické fakulty

V roce 2006 jsme byli svědky značného stavebního ruchu při hlavní příjezdové komunikaci do areálu ČZU. Během několika měsíců vyrostla moderní budova, která výrazně rozšiřuje současnou kapacitu PEF.

Položení základního kamene stavby proběhlo v říjnu 2005. Vlastní stavební práce byly zahájeny v prosinci 2005. Kolaudace stavby se uskutečnila 31. srpna 2006. Jednotlivé místnosti jsou po přejímkách předávány do užívání od 4. září letošního roku. Slavnostní otevření nové budovy se uskutečnilo 12. září 2006.

Poznámka: V průvodní souhrnné technické zprávě k projektu pro uzemní řízení ze 17. srpna 2004 jsou uvedeny tyto termíny: zahájení stavby: 02. 2005, dokončení stavby: 12. 2006.

Generálním zhotovitelem stavby byl Metrostav, a. s., divize 1. Tato firma zajišťovala dodávku všech stavebních a montážních prací a zpracování realizačního projektu stavby.

Hlavním projektantem bylo sdružení Atelier Genesis spol. s r. o. a Satra spol. s r. o. Architektonickou část vypracoval Ing. arch. Vít Dušek. Atelier Genesis zajišťoval i výkon autorského dozoru v průběhu zpracování realizačního projektu a provádění stavby.

Investora, tj. ČZU v Praze, zastupovala v technických otázkách firma TYPÁZ, spol. s r. o. Tato firma zajišťovala inženýrskou činnost, a to především výkon stavebního dozoru.

Průběh realizace stavby byl hodnocen a sledován i za účasti zástupců PEF na pravidelných kontrolních dnech organizovaných jedenkrát za 14 dní. Celkem se uskutečnilo 25 kontrolních dnů. Pravidelné body jednání:

- kontrola plnění harmonogramu
- kontrola souladu projektové dokumentace a prováděných prací
- sledování plnění rozhodnutí veřejnoprávních orgánů
- kontrola finančního plnění
- projednání, schvalování a evidování změn projektu – provádění změnového řízení.

Základní charakteristika stavby

- obestavěný prostor 17 645,5 m³
- zastavěná plocha 1.np 1439,8 m²
- počet podlaží 1 pp, 5 np

Dostavba obsahuje osm cvičeben pro 25 – 30 studentů a dvě posluchárny pro 60 studentů. Tyto prostory jsou umístěny ve vazbě na dvoupodlažní halu, která je současně hlavním vstupem do celé PEF. Čtyři katedry (KŘ, KZE, KET a KHV) jsou umístěny v čtyřpodlažní přístavbě. V každém podlaží je umístěna jedna seminární místnost pro 30 posluchačů.

Byly také vybudovány prostory technického zázemí (kotelna, energocentrum, strojovna VZT a chlazení, čtyři výtahy, servrovna apod.). Obě posluchárny mají vlastní klimatizaci. Vstupní hala a cvičebny mají zabudovaný systém ventilace a chlazení.

Materiály použité na stavbu:

Prostý beton – 120 m³
 Železobeton – 1700 m³
 Zdivo Porotherm – 780 m³
 Izolace – pěnový polystyrén – 240 m³
 Dlažby vnitřní – 950 m²
 Dlažby vnější – fasádní mozaika – 430 m²
 V objektu je 180 dveří a 320 oken. Celkové vnitřní malby činí 15 800 m².

Elektrická síť:

Svítlidla – 1290 kusů
 Nouzová svítidla – 249 kusů
 Celková kabeláž – 78 800 m
 Zásuvky – 540 kusů v podokenních žlabech
 Zásuvkové okruhy jsou trojího typu: **žluté** – pro normální spotřebiče (lampička, varná konvice), **modré** – (přepětová ochrana – chrání spotřebiče např. při úderu blesku – pro běžné počítače, **červené** – přepětová ochrana a napojení na záložní zdroj asi na deset minut – pro důležité počítače. (Záložní zdroje jsou umístěny v 5. np.)
 Ve cvičebnách je umístěno 80 podlahových krabic (každá obsahuje 5 zásuvek a 6 přípojek k datové síti).

Datová síť:

Celková kabeláž – 67 400 m
 Přípojných míst (zásuvek) – 1100, z toho telefonních – 400

Elektrická zabezpečovací signalizace (EZS):

Pohybová čidla (PIR detektory) – 132 kusů
 Vnější čidla (infrazávory) – 8 kusů
 Celková kabeláž – 4000 m

Elektrická požární signalizace:

Čidla – 143 kusů
 Přitažné magnety u protipožárních dveří na chodbách – 10 kusů
 Celková kabeláž – 3500 m

Kamerový systém:

Vnitřní kamery – 12 kusů
 Venkovní kamery – 4 kusů
 Kabeláž – 3200 m
 Ovládání topení, větrání i klimatizace jsou zabezpečeny pomocí řídicího systému Siemens. Tento systém je propojen na řídicí počítač v Energo centru ČZU.

Nábytek:

Židle – 800 kusů

*Doc. Ing. Zdeněk Havlíček, CSc.,
PEF*

KTV zajišťuje tělesnou výchovu a sport pro všechny

Nedílnou součástí České zemědělské univerzity v Praze-Suchbale je její sportovní areál spravovaný katedrou tělesné výchovy. Jak studenti, tak zaměstnanci ČZU si mohou podle svých zájmů, pohybových schopností a sportovní orientace vybrat z široké nabídky sportovních aktivit.

I v letošním školním roce 2006/2007 katedra tělesné výchovy (KTV) pod vedením dr. Dušana Vavrly předložila studentům ČZU pestré nabídku tělovýchovných a sportovních aktivit. Pro studenty I. a II. ročníků, kteří mají tělesnou výchovu v harmonogramu studia jako povinný předmět zakončený zápočtem, vypisuje KTV tradiční sportovní aktivity (plavání, aerobic, posilování, volejbal, basketbal, fotbal, florbal, aj.) a několik výběrových sportů (např. kanoistiku, lední hokej apod.). Studenti mají možnost využít nabídek zimních a letních kurzů, které každoročně vypisuje KTV. První ročníky Provozně ekonomické fakulty mají v harmonogramu studia povinný tělovýchovný kurz zakončený zápočtem a ostatní studenti se mohou kurzů zúčastnit dobrovolně. Výběr zimních i letních tělovýchovných kurzů je velmi rozmanitý. Zimní kurzy se i letos pořádají v Čechách i v zahraničí. Blíží informace o vypsaných sportovních aktivitách získají všichni zájemci přímo na KTV. Jak začátečníci, tak pokročilí si mohou zlepšit techniku pohybových dovedností v jednotlivých sportovních odvětvích pod dohledem odborných asistentů KTV specializovaných a orientovaných na daný sport.

Nepovinné tělesné výchovy se mohou zúčastnit všichni studenti i studenti vyšších ročníků ČZU. Škála sportovních odvětví je stejná jako u povinné TV a rozšířená o další sporty. Oblíbeným předmětem je pro studenty IV. a V. ročníků PEF volitelný předmět Sport a pohybová aktivita, který v letošním školním roce absolvovalo asi 250 studentů. Tento předmět umožňuje studentům poznat teoretické i praktické základy několika výběrových sportů od těch tradičních až k velmi

atraktivním a méně dostupným (např. tenis, kanoistika, rafting, softbal, lední hokej aj.).

Při České zemědělské univerzitě je organizován sportovní klub TJ ČZU Praha, který umožňuje všem studentům a zaměstnancům univerzity, aby rozvíjeli svou sportovní výkonnost v jednotlivých oddílech na bázi výkonnostního i rekreačního sportu. Jednotlivé oddíly se zúčastňují pravidelných soutěží a reprezentují TJ. Naším zájmem je, aby družstva vedená profesionálními trenéry – asistenty KTV, byla tvořena z řad studentů a zaměstnanců univerzity. Mezi soutěžní oddíly TJ patří atletika, basketbal, fotbal, volejbal, lyže běh, kanoistika, frisbee, plavání, podvodní rugby, kendo, rekreačně je možno sportovat v oddílech aerobiku, kulturistiky, florbalu, tenisu, turistiky, plavání a cvičení žen, nohejbalu, stolního tenisu.

Jako každoročně se můžeme těšit na jednorázové akce pořádané katedrou tělesné výchovy. První sportovní akcí je Běh o pohár rektora, který se uskuteční začátkem listopadu. Na jaře, jako každoročně, chystáme pro studenty a zaměstnance ČZU sportovní akce, které mají bohatou tradici a mnohdy vysokou sportovní a společenskou úroveň. První touto tělovýchovnou událostí je Rektorský den, konaný v květnu v ČZU Praha a jejím okolí. Mnoha soutěží v rámci Rektorského dne ČZU se zúčastňují vedle studentů i učitelé a zaměstnanci univerzity.

Dále se uskuteční IV. ročník sportovních her zaměstnanců ČZU, ve kterých se mezi sebou utkají zaměstnanecká družstva jednotlivých fakult.

Z výše uvedených řádků vyplývá, že na KTV se sportuje 365 dní v roce. Věříme, že vás naše nabídka sportovních akcí zaujala. Přijďte si zaspotovat a držte se hesla: „Sportem ku zdraví!“

Mgr. Lucie Janíková, KTV

IV. České akademické hry Olomouc

V prvním květnovém týdnu od 1. do 7. května 2004 proběhl v historickém městě Olomouci čtvrtý ročník Českých akademických her. Celorepublikové sportovní klání bylo započato slavnostním zahájením a celotýdenní sportovní program byl obohacen společenskými vystoupeními.

Olomouc nabídla širokému počtu vysokoškolských sportovců, aby ukázali své umění a výkonnost ve vzájemném souboji na hřišti, v halách, terénu či v bazénu. I letos ČZU reprezentovalo mnoho sportovců ve dvanácti nejrůznějších sportovních odvětvích. Řada z nich se umístila na vynikajících medailových umístěních.

Zrcadlo výsledků :

Atletika: 1. místo v oštěpu žen Lantová Lenka výkonem 42,14 m.

Plavání: 3. místo na 4 x 50m volný způsob muži ve složení: Tesař Jan, Mokráček Jindřich, Slamiak Petr a Hanr Petr.

Ploutvové plavání: 4. místo na 100 m v rychlostním potápění žen vybojovala Langová Libuše.

Vodní slalom a sjezd: K1 ženy sprint 1. místo Říhoušková Marie a K1 ženy slalom 1. místo Říhoušková Marie.

Všem výše jmenovaným sportovcům z celého srdce blahopřejeme a přejeme jim další vynikající úspěchy ve sportovním světě.

Všem dalším nejmenovaným účastníkům děkujeme za příkladnou reprezentaci ČZU!

Mgr. Lucie Janíková, KTV

V. ročník Českých akademických her v Brně

V prvním květnovém týdnu od 1. do 5. května 2006 proběhl v moravském městě Brně pátý ročník Českých akademických her. Celorepublikové sportovní klání bylo započato slavnostním zahájením a celotýdenní sportovní program byl obohacen společenskými vystoupeními.

Brno nabídlo širokému počtu vysokoškolských sportovců, aby ukázali své umění a výkonnost ve vzájemném souboji na hřišti, v halách, terénu či v bazénu. I letos ČZU reprezentovalo mnoho sportovců ve dvanácti nejrůznějších sportovních odvětvích. Řada z nich se umístila na vynikajících medailových umístěních.

Zrcadlo výsledků :

Atletika: 3. místo na 100 m žen a 3. místo ve skoku vysokém vybojovala Brožová Markéta.

Basketbal: Basketbalový tým žen vybojoval 2. místo.

Fotbal: Fotbalový tým mužů vybojoval 5. místo.

Plavání: 5. místo na 4 x 50m volný způsob žen ve složení: Helešicová H., Hornáková L., Pužejová T., Skřivánková P.

Ploutvové plavání: Langová Libuše vybojovala 4. místo na 50 m potápění žen a 2. místo v rychlostním potápění.

Horská kola: 5. místo vybojoval Dvořák Tomáš.

Lukostřelba: 1. místo v kategorii FITA/kr Muži – reflexní luk vybojoval Preclík Jan. **Orientační běh:** 2. místo v D21 klasice vybojovala Stehnová Zuzana.

Veslování: v kategorii 2x ženy se na 1. místě umístily Rutnerová D., Rutnerová H.

Všem výše jmenovaným sportovcům z celého srdce blahopřejeme a přejeme jim další vynikající úspěchy ve sportovním světě.

Všem dalším nejmenovaným účastníkům děkujeme za příkladnou reprezentaci ČZU!

Mgr. Lucie Janíková, KTV

Rektorský den

V areálu ČZU se dne 17. 5. 2006 uskutečnila sportovní klání studentů a zaměstnanců univerzity v rámci Rektorského dne. Hlavními organizátory, jako každoročně, byli odborní asistenti katedry tělesné výchovy ČZU. V letošním roce této akci nepřálo příliš počasí. I přes tato úskalí proběhly soutěže v kopané, floorbalu, nohejbalu, odbíjené, beachvoleybalu, košíkové, v crosscountry běhu, tenisu, stolním tenisu, plavání a aerobiku. Dále se studenti mohli zúčastnit sjíždění vodáckého kanálu v Troji na raftech. Vítězové v jednotlivých sportovních odvětvích byli odměněni milými cenami, které věnovali sponzoři a vedení školy.

Soutěže probíhaly od 8 hod. do pozdního odpoledne. Slavnostní vyhlášení vítězů proběhlo v podvečerních hodinách v klubu „C“, kde byla pro všechny závodníky připravena zábava, která ukončila Rektorský den plný sportovních zážitků.

Všem vítězům srdečně gratulujeme! Zúčastněným sportovcům děkujeme a věříme, že se společně sejdeme i v následujícím ročníku.

Galerie výsledků: běh crosscountry: 1. místo – Michal Kolařík – 11:01, **stolní tenis:** muži – Petr Fidler, ženy – Jana Čiháková, **tenis:** muži – Karel Pavlů, ženy – Anna Němcová, **plavání:**

50 m motýlek – Petr Maur – 27,8, Linda Horňáková – 33,1, 50 m znak – Petr Salmiak – 34,5, Adéla Tichá – 44,5, 100 m prsa – Petr Maur – 1:21,2, Hana Halešicová – 1:38,1, 50 m VZ – Petr Salmiak – 26,8, Pavlína Krejčíková – 32,1, **aerobik:** Barbora Řeháčková, **košíková:** Bylo nás pět, **nohejbal:** Neschopní, **beachvoleybal:** Veronika Dudková, Jakub Pivoňka, **odbíjená:** Archa, **floorbal:** Karpianus team, **kopaná:** Masnej Simentál.

Mgr. Lucie Janíková, KTV

ČZU sportuje

I v letošním roce 2006 měla ČZU svoji sportovní olympiádu. Po vydařeném sportovním dni studentů v rámci Rektorského dne se ve čtvrtek 1. června 2006 uskutečnil již V. ročník **Sportovních her zaměstnanců ČZU**, při kterých změřili mezi sebou síly zaměstnanci jednotlivých fakult v různých sportovních odvětvích. Tuto sportovní společenskou akci uspořádala KTV pod záštitou rektora ČZU. Sportovních her se zúčastnilo aktivně asi 250 zaměstnanců univerzity.

Za proměnlivého počasí předcházel samotným sportovním soutěžím působivý zahajovací ceremoniál. Na plochu hřiště nastoupili v týmových barvách sportovci všech fakult ČZU. Sportovní kulturní program byl zahájen rektorem ČZU prof. Ing. Janem Hronem, DrSc., dr. h. c.

Sportovní soutěže pak probíhaly po celý den v areálu KTV. Soutěžilo se ve fotbalu, volejbalu, nohejbalu, tenisu, stolním tenisu, plavání a pétanque. Vždy se zúčastnilo pět družstev ze čtyř fakult (FAPPZ, FLE, PEF a TF) a zástupců rektorátních pracovišť (R). Ve všech soutěžích se o celkové vítězství bojovalo až do posledních sil. Všechny sportovní sou-

těže měly vysokou úroveň, dobrou diváckou kulisu a vyznačovaly se atmosférou fair play. V letošním ročníku sváděli velmi vyrovnané boje fotbalisté a volejbalisté, zarputile bojovali vedoucí představitelé a kapitáni jednotlivých fakult v turnaji v pétanque. Součástí her byl turistický pochod na Okoř, jehož se zúčastnilo nejvíce sportovců ze všech konaných ročníků sportovních her ČZU. Sportovní hry byly slavnostně ukončeny na společenském galavečeru v klubu „C“. Zde byli na stupních vítězů dekorováni a hodnotnými cenami odměněni všichni vítězové jednotlivých sportovních odvětvích i celkový přeborník ČZU, kterým se pro rok 2006 stalo družstvo Provozně ekonomické fakulty. I letos si vítězné družstvo odneslo putovní pohár. Po závěrečném vyhlášení se oslavovalo a tancovalo dlouho do noci. Vítězové plánovali, jak pohár v příštím roce obhájí, a všichni ostatní, jak posílí své řady, aby v příštím roce zvítězili oni.

Výsledkový servis sportovních her:

Fotbal: 1. Rektorát, 2. PEF, 3. TF a FAPPZ, 4. FLE, **stolní tenis:** 1. Rektorát, 2. TF, 3. FLE, 4. PEF, 5. FAPPZ, **nohejbal:** 1. FLE, 2. TF, 3. Rektorát, 4. FAPPZ, 5. PEF, **tenis:** 1. PEF, 2. Rektorát, 3. FLE, 4. FAPPZ, **stolní tenis – jednotlivci:** 1. Toula Bohumil, 2. Funda Tomáš, 3. Jansa Viktor, **volejbal:** 1. PEF, 2. TF, 3. FLE, 4. Rektorát, 5. FAPPZ, **plavání 8 x 50 m:** 1. PEF, 2. FLE, 3. Rektorát, 4. FAPPZ, 5. TF, **pétanque:** 1. PEF, 2. TF, 3. FLE, 4. FAPPZ, 5. Rektorát.

Celková výsledková listina sportovních her:

1. Provozně ekonomická fakulta	31 bodů – MISTR ČZU 2006
2. Rektorát	25 bodů
3. Fakulta lesnická a environmentální	24 bodů
4. Technická fakulta	18,5 bodu
5. Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů	11,5 bodu

Poděkování patří všem zúčastněným sportovcům, organizátorům a sponzorům sportovních her, bez nichž by akce nemohla proběhnout v takovém rozsahu. Ještě jednou děkujeme!

Mgr. Lucie Janíková, KTV

Nová budova Provozně ekonomické fakulty

